

# **Omgevingsadressendichtheid per gemeente en Eemsdelta, 2018**

**Thomas Slager, Jelmer Hitzert**

## Inhoud

Tabel 1 Aantal inwoners, gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen en omgevingsadressendichtheid per gemeente, 2018

### Verklaring van tekens

niets (blanco) = het cijfer kan op logische gronden niet voorkomen

. = het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim

\* = voorlopige cijfers

\*\* = nader voorlopige cijfers

2019–2020 = 2019 tot en met 2020

2019/2020 = het gemiddelde over de jaren 2019 tot en met 2020

2019/'20 = oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2019 en eindigend in 2020

2017/'18–2019/'20 = oogstjaar, boekjaar enz., 2017/'18 tot en met 2019/'20

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Vragen over deze publicatie kunnen gestuurd worden aan het CBS-CvB onder vermelding van het referentienummer PR000578. Ons e-mailadres is [maatwerk@cbs.nl](mailto:maatwerk@cbs.nl).

## **Toelichting bij de tabellen**

### **Inleiding**

Stichting CMO Stamm is onderdeel van een consortium dat verantwoordelijk is voor het monitoren van het Nationaal Programma Groningen (NPG). Het NPG is een samenwerkingsverband van Rijk, provincie en gemeenten. Het programma heeft een looptijd van tien jaar. Voor de uitvoering van alle plannen en projecten heeft het Rijk een startkapitaal van 1,15 miljard euro beschikbaar gesteld. Met dit geld worden investeringen gedaan in het aardbevingsgebied in Groningen. Om de realisatie van de ambities en impact van het NPG te kunnen monitoren wil CMO Stamm onderzoeken hoe Groninger gemeenten zich per indicator ontwikkelen ten opzichte van een aantal referentiegemeenten. Referentiegemeenten zijn gemeenten die qua verstedelijking en inkomen 'statistisch' zo dicht mogelijk bij de Groninger gemeenten liggen. Daarnaast wordt gekeken naar het inwonersaantal zodat goed vergelijkbare gemeenten kunnen worden geselecteerd. Volgend jaar is er in het gebied een herindeling. De gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum worden de nieuwe gemeente Eemsdelta (2021). Om in de toekomst zo goed mogelijk te kunnen monitoren heeft CMO Stamm de behoefte aan indicatoren met de gemeentelijke indeling van 2020 inclusief de nieuwe gemeentelijke indeling van Eemsdelta. CMO Stamm vraagt het UDC regio Groningen om voor een drietal indicatoren deze data beschikbaar te stellen. Het CBS kan de aangepaste indeling maken op basis van microdata zodat CMO Stamm referentiegemeenten kan bepalen die aansluiten bij bestaande statistieken van het CBS.

### **Over de tabel**

De tabel gaat over het aantal inwoners op 1 januari 2018, het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen in 2018 en de omgevingsadressendichtheid per gemeente. De gemeentelijke indeling betreft die van 2020. De nieuwe gemeente Eemsdelta is als extra gemeente toegevoegd aan de tabel. Zo kan de gemeente Eemsdelta vergeleken worden met de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum.

### **Populatie**

De populatie van de tabellen is het aantal inwoners op 1 januari 2018. Voor het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen zijn alleen de particuliere huishoudens op 1 januari 2018 (inclusief studentenhuishoudens) geteld.

### **Methode**

Het belangrijkste bronbestand voor dit onderzoek is de Basisregistratie Personen (BRP).

Het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze is het welvaartsniveau van verschillende typen huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt. Het gestandaardiseerd inkomen is een maat voor de welvaart van (de leden van) een huishouden.

De omgevingsadressendichtheid is het aantal adressen binnen een cirkel met een straal van één kilometer rondom een adres, gedeeld door de oppervlakte van de cirkel. De omgevingsadressendichtheid wordt uitgedrukt in adressen per km<sup>2</sup>. Voor de nieuwe gemeente Eemsdelta is een gewogen gemiddelde berekend door het aantal verblijf-, stand- of ligplaatsen van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum te delen door het totaal aantal plaatsen van deze drie gemeenten tezamen en deze aandelen toe te passen op de drie omgevingsadressendichtheden van de drie gemeenten.

Onder het kopje 'Bronnen' staat een uitgebreide beschrijving van de genoemde bestanden.

### **Aandachtspunten bij de cijfers**

#### *Bescherming van persoons- en/of bedrijfsgegevens*

De cijfers kunnen licht afwijken van vergelijkbare cijfers op StatLine. Dit komt onder andere door verschillende methodieken bij het bepalen van de gemeentecode van een woning.

#### *Afwijkingen van andere CBS-publicaties*

Bij deze publicatie is gebruik gemaakt van de meest recente gegevens over de regionale indeling van 2020. Cijfers die het CBS publiceert (of heeft gepubliceerd) op basis van oudere of recentere gegevens over de regionale indeling van 2020 kunnen logischerwijs afwijken van aantallen in deze publicatie. Dit komt omdat ten opzichte van een vorige versie locaties kunnen zijn herzien of gedetailleerdere gegevens bekend geworden zijn.

### **Begrippen**

**Gemeente** - De kleinste lokale bestuursseenheid vastgesteld door de Staten-Generaal.

**Gestandaardiseerd besteedbaar inkomen** - het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden.

**Omgevingsadressendichtheid** - het aantal adressen binnen een cirkel met een straal van één kilometer rondom een adres, gedeeld door de oppervlakte van de cirkel.

## Bronnen

### Bron

Algemene beschrijving

### Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

De Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) is een registratie waarin gemeentelijke basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland zijn verzameld. De BAG bestaat uit twee samenhangende basisregistraties: de Basisregistratie Adressen en de Basisregistratie Gebouwen. De Basisregistratie Adressen bevat alle officiële, als zodanig toegekende, adressen op Nederlands grondgebied. Een adres is de door de bevoegde gemeente toegekende benaming, bestaande uit de naam van een openbare ruimte (straat), een nummeraanduiding (huisnummer en toevoegingen) en woonplaats. Adressen worden toegekend aan adresseerbare objecten uit de Basisregistratie Gebouwen. In de Basisregistratie Gebouwen zijn alle panden, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen geregistreerd. Deze 'objecttypen' zijn afgebakend en voorzien van een unieke aanduiding. Bepaalde gegevens behorende bij de objecttypen (zoals de oppervlakte en het bouwjaar) zijn ook in de registratie opgenomen. Aan ieder object is minimaal één adres gekoppeld. Daarnaast zijn nevenadressen mogelijk. Aan panden zonder verblijfsobject (zoals onzelfstandige bijgebouwen) wordt geen adres toegekend.

Leverancier

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vulling van de BAG. Het Kadaster beheert de BAG en krijgt de gegevens aangeleverd door de gemeenten.

Integraal of steekproef

Integraal

Periodiciteit

De BAG komt maandelijks beschikbaar.

Bijzonderheden

Het CBS maakt vanaf 1 januari 2012 gebruik van de BAG.

### Bron

Algemene beschrijving

### Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)

Het SSB is een stelsel van registers en enquêtes, die op persoonsniveau aan elkaar zijn gekoppeld. Per jaargang worden meer dan 50 verschillende registers gebruikt. Deze registers hebben betrekking op verschillende sociaaleconomische onderwerpen, zoals banen, uitkeringen, woningen en onderwijs. Het SSB bevat voorlopige en definitieve gegevens. Bij definitieve gegevens zijn registers en enquêtes onderling op elkaar afgestemd en consistent gemaakt.

Leverancier

De doelpopulatie van het SSB bestaat uit alle personen die in Nederland wonen, en personen die niet in Nederland wonen maar in Nederland werken of een uitkering dan wel pensioen vanuit Nederland ontvangen. Er staan in het SSB gegevens over banen, uitkeringen, personen, huishoudens en bedrijven.

Integraal of steekproef

CBS op basis van verschillende registers en enquêtes

Periodiciteit

Integraal en steekproef

Varieert

### Bron

Algemene beschrijving

### Gebiedsindelingenregister (GIR)

Het Gebiedsindelingenregister lokaliseert gemeenten naar diverse onderverdelingen van het Nederlandse grondgebied (gebiedsindelingen). Met deze informatie kunnen cijfers van gemeenten bij elkaar worden opgeteld, zodat ook de cijfers op bovengemeentelijk niveau kunnen worden berekend.

Leverancier

CBS op basis van verschillende registers en enquêtes

Integraal of steekproef

Integraal

Periodiciteit

Varieert

**Bron**

Algemene beschrijving

Leverancier

Integraal of steekproef

Periodiciteit

**Inkomen van personen en huishoudens**

Het bestand bevat het jaarinkomen van alle personen en huishoudens behorende tot de bevolking van Nederland op 1 januari van het verslagjaar. De Inkomensstatistiek maakt gebruik van gegevens die ontleend zijn aan administraties, waarvan de belangrijkste dataleverancier de Belastingdienst is.

Belastingdienst

Integraal

Jaarlijks

**Afkortingen****BAG** - Basisregistratie Adressen en Gebouwen**CBS** - Centraal Bureau voor de Statistiek**CvB** - Centrum voor Beleidsstatistiek**GIR** - Gebiedsindelingenregister**NPG** – Nationaal Programma Groningen**OAD** - Omgevingsadressendichtheid